

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 79568	Openbaar
--------------------------	----------

Verzonden aan de raad op:	10 SEP 2020
---------------------------	-------------

Onderwerp:	Maandelijke corona RIB nr4
-------------------	----------------------------

Kennisnemen van:

De maandelijke corona RIB nr4

Beste raadsleden,

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u onze vierde informatiebrief over de gevolgen van het Corona-virus voor de domeinen Economische Zaken en Werk en Inkomen.

Ook in de laatste voorspellingen van het CPB (Augustusraming 2020-2021) komt naar voren dat de werkloosheid in 2021 verder zal oplopen. Het CPB spreekt van een ongekend harde klap die zich nog grotendeels moet laten voelen. Werkloosheid en faillissementen reageren met vertraging op de crisis, die klap moet eigenlijk nog komen. Het goede nieuws is dat de Nederlandse economie vanaf het derde kwartaal weer zal groeien, maar dat we nog een lange weg te gaan hebben is ook duidelijk.

Door middel van deze periodieke brieven willen wij u informeren over de verschillende regelingen en cijfers waarmee u een beeld krijgt van het effect van de coronacrisis voor Harlingen. Het betreft de volgende onderwerpen:

1. Instellen tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)
2. Extra ondersteuning zelfstandig ondernemers (TOZO)
3. Instroom WW
4. Ontwikkeling bijstand
5. Nieuw pakket aan Rijksmaatregelen
6. Dienstverlening gebiedsteam
7. Trajecten Jeugd
8. Meldingen Veilig Thuis
9. PGB
10. Vergoeding meerkosten aan gemeenten
11. Compensatiepakket gemeente

Deze brief is tot stand gekomen in samenwerking met onze uitvoeringspartners: Pastiel, Bureau Zelfstandigen Friesland, De Dienst Noardwest Fryslân, UWV en onze afdelingen Economische Zaken, Sociaal Domein, het gebiedsteam en Harlingen Werkt.

1. Instellen tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (NOW)

Een ondernemer die door de corona-maatregelen omzetverlies verwacht (minimaal 20%) kan bij het UWV een tegemoetkoming in de loonkosten aanvragen (maximaal 90% van de loonsom). Zoals in de vorige brief is aangegeven is deze tijdelijke regeling verlengd tot oktober.

In tegenstelling tot voor de zomer, heeft het UWV geen nieuwe aantallen per gemeente gepubliceerd. Wel geeft het UWV inzicht in de sectoren. Hieruit komt het beeld naar voren dat de gemiddelde omzetsdaling binnen de sectoren cultuur, schoonmaak, horeca en detailhandel het hoogst is. Inmiddels is er inmiddels in Nederland voor € 1,3 miljard aan voorschotten NOW verstrekt.

[Meer informatie over de NOW vindt u hier](#)

2. Extra ondersteuning zelfstandig ondernemers (TOZO)

Er is een tijdelijke, versoepelde regeling ingesteld om zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers, te ondersteunen zodat zij hun bedrijf kunnen voortzetten. Deze TOZO-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) vult het inkomen aan tot het sociaal minimum en hoeft niet worden terugbetaald. Ook deze tijdelijke regeling is inmiddels verlengd (TOZO – 2) tot oktober maar nu aangevuld met de partnerinkomenstoets.

De uitvoering van de TOZO is voor Waadhoeke belegd bij Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF) die de uitvoering in samenwerking met de Dienst oppakt.

Tot en met 19 augustus hebben 4 ondernemers uit Harlingen zich gemeld voor de TOZO 2. Daarbij hebben 73 Harlinger ondernemers een verlenging voor de TOZO aangevraagd en er zijn vier kredietaanvragen gedaan.

Hiermee is sprake van een forse terugloop in het aantal aanvragen t.o.v. TOZO 1, waarbij 311 aanvragen waren gedaan. Naast het effect van de partnerinkomenstoets zijn er t.o.v. de vorige periode steeds meer ondernemers die hun zaak weer kunnen openen en daarmee hun een salaris kunnen verdienen.

Deze terugloop in het aantal aanvragen zien we ook terug bij onze buurgemeenten.

[Meer informatie over de TOZO vindt u hier.](#)

3. Instroom WW

Eind juli telde Harlingen 302 WW-uitkeringen. Dat is 3,8% van de beroepsbevolking van Harlingen (in Nederland betrof dit 3,2% en Friesland 3,3%). Het aantal WW-uitkeringen in Harlingen nam in juli af met 2 (-0,7%) ten opzichte van vorige maand (in Nederland was er sprake van een stijging van 0,1%).

Het UWV geeft hierbij aan dat de eerste piek nu is geweest, maar dat het nog onduidelijk is wat er nog op hen afkomt. Of de steunmaatregelen worden verlengd en onder welke condities is hier sterk op van invloed.

4. Ontwikkelingen bijstand

Het aantal aanvragen voor bijstand laat na de eerste piek een gelijke trend zien met vorig jaar. Het aantal zit continu boven het aantal van vorig jaar maar net als bij de WW is het aantal aanvragen de afgelopen weken niet hoger dan het aantal een jaar geleden. Hiermee blijft het verschil tussen 2019 en 2020 de laatste weken schommelen rond de 55. (zie eerste grafiek, bijlage 1)

Een logisch gevolg van de huidige crisis is dat de uitstroom uit de bijstand afvlakt. Ook hier zien we echter na de eerste weken van de corona-crisis een klein herstel. Al is het nog niet op het niveau van voor-Corona. Er ontstaat meer concurrentie op de arbeidsmarkt voor de schaarser wordende banen. Het resultaat blijft dan ook achter bij vorig jaar en het begrote resultaat. (zie tweede grafiek, bijlage 2)

5. Nieuw pakket aan Rijksmaatregelen

Inmiddels is het derde steunpakket coronacrisis door het kabinet gepresenteerd. De meeste regelingen uit de eerste twee steunpakketten blijven bestaan, maar worden versoerd en in stappen afgebouwd.

NOW

De NOW-regeling wordt vanaf 1 oktober 3 keer met 3 maanden verlengd. Deze derde versie van de NOW verschilt op diverse punten van zijn voorgangers. De derde NOW geeft voor een langere periode duidelijkheid aan werkgevers over de financiële steun die zij van de overheid kunnen verwachten. Wel wordt deze steun stapsgewijs afgebouwd. In de tussentijd zullen organisaties zich moeten aanpassen aan de veranderde economie.

De belangrijkste wijzigingen:

- NOW 3 geldt tot 1 juli 2021 (3 tijdvakken van 3 maanden).
- Het minimale omzetverlies om aanspraak te kunnen maken op de regeling, gaat vanaf het tweede tijdvak omhoog van 20% naar 30%.
- De steun over 9 maanden kent een geleidelijke afbouw van vergoedingspercentages: van 80%, naar 70% naar 60%.
- Tegenover de afbouw van de vergoeding, bestaat de mogelijkheid om de loonsom geleidelijk te laten dalen met 10%, 15% en 20% zonder dat dit ten koste gaat van de subsidie.
- De korting die in de NOW2 wordt toegepast op het moment dat er sprake is van bedrijfseconomisch ontslag wordt losgelaten.
- Het maximaal te vergoeden loon per werknemer zal in het derde tijdvak (april, mei, juni 2021) worden verlaagd naar maximaal 1x het dagloon.

TOZO

Ook de TOZO wordt verlengd tot 1 juli 2021. De TOZO – 3 is in grote lijnen gelijk aan de voorgaande regelingen, maar wordt op onderdelen verder gelijkgeschaard met de bijstand. Zo wordt er vanaf 1 oktober gekeken of de aanvrager meer dan € 46.520,- aan spaargeld,

contanten of aandelen heeft. Een eigen huis of bedrijfspand, een pensioenregeling of zakelijke apparatuur vallen hier buiten. Vanaf 1 juli 2021 moeten zelfstandigen die nog financiële problemen hebben bij hun gemeente een aanvraag doen voor de reguliere bijstand voor zelfstandigen. De partnerinkomenstoets die bij TOZO – 2 werd gepresenteerd, blijft ook van kracht.

Zelfstandigen die als gevolg van de crisis liquiditeitsproblemen hebben, kunnen ook in deze regeling een lening aanvragen voor bedrijfskrediet. Hierbij geldt dat de lening voor TOZO 1, TOZO 2 en TOZO 3 gezamenlijk een maximum kent van € 10.157,-. Nog altijd geldt dat er geen beroep op een lening kan worden gedaan indien het bedrijf surseance of een faillissement heeft aangevraagd.

6. Dienstverlening gebiedsteam

De medewerkers van het gebiedsteam hebben de werkzaamheden weer volledig opgepakt en werken via een planning thuis en vanuit het Vierkant. Ook gaan de medewerkers weer op huisbezoek of zien ze inwoners fysiek indien de situatie daarom vraagt. Uiteraard met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM.

7. Trajecten Jeugd

Het aantal toegekende trajecten via de gemeente (gebiedsteam) ligt in de eerste twee kwartalen van 2020 aanzienlijk hoger dan in 2019. Dit in tegenstelling tot het aantal toegekende trajecten via externe verwijzers. Mogelijk is dit een gevolg van Corona. Het totaal aantal toegewezen trajecten wijkt op dit moment niet af ten opzichte van 2019.

8. Meldingen Veilig Thuis

Tot en met het tweede kwartaal merkt Veilig Thuis geen sterke stijging van het aantal adviezen en meldingen door de Corona. Met name het aantal meldingen van professionals is lager. Dit komt omdat professionals meer op afstand staan en minder goed mishandeling en geweld kunnen signaleren. Ook de jaarlijkse piek van meldingen voor de schoolvakantie is lager dan voorgaande jaren. Met acties als de landelijke campagne en de start van de chat ziet Veilig Thuis wel een stijging van het aantal meldingen van buurtbewoners en betrokkenen die anoniem willen blijven

9. PGB

De coronamaatregelen voor de meeste budgethouders worden vanaf 1 juli gestopt of afgebouwd. Dit betekent dat voor alle soorten pgb's (Wlz, Wmo, Jeugdwet en Zvw) geldt dat niet-geleverde zorg vanaf 1 juli niet meer doorbetaald en gedeclareerd kan worden. Ingeplande, niet-geleverde zorg van vóór 1 juli kan na die datum nog wel gedeclareerd worden. In een aantal gevallen kan niet geleverde zorg nog wel doorbetaald worden. Voor de Wmo en Jeugdwet betreft dit sociaal en recreatief vervoer. Het gaat om vraagafhankelijke, niet-planbare ritten bijvoorbeeld om te winkelen of op bezoek te gaan. De vraag naar dit vervoer komt nog maar langzaam op gang en het gebruik hiervan laat zich moeilijker beïnvloeden. Dit terwijl vervoerders hiervoor wel stand-by moeten staan. Budgethouders en hun vervoerders bespreken of zij – ter overbrugging naar de normale situatie – de niet-gereden ritten in juli en augustus wel of niet factureren en betalen.

De maatregel voor vergoeding van extra kosten vanwege corona (EKC) wordt verlengd. Waar nodig kunnen gemeenten en budgethouders afspraken over meerkosten continueren. Budgethouders die ná 1 augustus 2020 alsnog extra kosten moeten maken vanwege corona en de coronamaatregelen, kunnen hiervoor een nieuwe EKC-aanvraag bij gemeente of zorgkantoor doen. Bijvoorbeeld voor een vergoeding van meer of vervangende zorg. Dit is mogelijk tot en met 31 december 2020.

10. Vergoeding meerkosten aan gemeenten

Om aan de richtlijnen van het RIVM te voldoen kan het voorkomen dat zorgaanbieders meerkosten maken. Dat kan variëren van beschermingsmiddelen tot extra inhuur van locaties. De eerder gemaakte afspraken tussen VNG en het Rijk zijn van 1 juli verlengd tot en met 31 december 2020.

11. Compensatiepakket gemeente

Inmiddels hebben gemeenten een brief ontvangen (zie bijlage 2 en 3) over het eerste compensatiepakket voor de coronacrisis. Dit pakket bestrijkt de maanden maart, april en mei 2020. De verdeling van het compensatiepakket geschiedt via reguliere maatstaven en via integratie- en decentralisatie uitkeringen (IU/DU's). Het zijn allemaal eenmalige bedragen en de uitkeringsfactor blijkt gelijk.

Voor de gemeente Harlingen gaat het om een bedrag van in totaal €362.555,-. Of dit bedrag toereikend is, is nog niet duidelijk (zie bijlage 4).

De DU Toeristen- en parkeerbelasting is nieuw. Deze is afgeleid van de raming in de begroting 2020. De andere zijn bestaande IU/DU's.

In het compensatiepakket is alleen opgenomen wat via het gemeentefonds loopt. De declaraties die instellingen kunnen indienen bij het Tijdelijk Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening vallen hier dus niet onder. Hiervoor is een bedrag van € 24 miljoen beschikbaar. Ook de inkomensvoorziening en uitvoeringskosten van de zgn. TOZO valt er niet onder, daar is een specifieke uitkering voor. Datzelfde geldt voor de beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer. Wel gaat de noodopvang voor kinderen van ouders in een cruciaal beroep alsmede de inkomstenderving voor de eigen bijdrage WMO (met name huishoudelijk hulp) via het gemeentefonds lopen. De verdeling daarvan is thans nog niet bekend en zal in de komende septembercirculaire worden gepubliceerd.

Naast dit eerste steunpakket krijgen gemeenten, provincies en waterschappen een tweede steunpakket van € 777 miljoen voor de compensatie van inkomsten die zij mislopen en de extra kosten die zij maken door corona.

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/08/31/aanvullende-compensatie-corona-voor-gemeenten>

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris,

S. van den Broek

de burgemeester,

W.R. Sluiter

Bijlagen:

Bijlage 1 - Grafieken ontwikkelingen bijstand – documentnummer 81181

Bijlage 2 - Brief verdeling compensatiepakket coronacrisis medeoverheden 26 juni 2020 –
documentnummer 81182

Bijlage 3 - Bijlage bij brief over verdeling compensatiepakket coronacrisis medeoverheden 26
juni 2020 – documentnummer 81183

Bijlage 4 - Compensatiepakket gemeente Harlingen – documentnummer 81179